

Bijlage C Het Haarlemmermeers model

Het Haarlemmermeers model is een wijze van inrichting van het stelsel met als belangrijke onderdelen:

- een (Stevige) Sociale basis;
- Toegang tot de juiste hulp en ondersteuning;
- en het staat daarbij voor een bepaalde werkwijze en methodiek.

(Stevige) Sociale Basis

In de gemeente Haarlemmermeer streven we ernaar dat alle inwoners zo zelfstandig mogelijk en prettig met elkaar samenleven. Wij willen hier zo goed mogelijk samen met onze maatschappelijke partners op inspelen. Dit doen wij door het creëren van een (stevige) sociale basis waaraan iedereen kan meedoen.

De gemeente zorgt samen met partners voor goede algemene voorzieningen op het gebied van kinderopvang, onderwijs, ontmoeting, welzijn, gezondheid, cultuur, sport en recreatie; de sociale basis. Daarbij vinden wij het van groot belang dat alle inwoners, ongeacht hun lichamelijke of psychische belemmeringen en ongeacht hun ondersteuningsbehoefte, zoveel mogelijk mee kunnen doen in hun eigen wijk of buurt. Zij kunnen gebruik maken van de algemene voorzieningen, die we zo nodig geschikt maken of aanpassen (de stevige sociale basis).

Het Haarlemmermeers model: snelle toegang tot hulp en ondersteuning

Om snel en goed te kunnen beslissen over welke hulp en ondersteuning nodig is geven we vertrouwde professionals die al met de inwoners werken hiertoe het mandaat (Gemandateerde professionals).

- **School**
Voor Jeugdhulp zijn dat vertrouwde professionals rond de kinderopvang en het onderwijs, zoals schoolcoaches, jeugdartsen- en verpleegkundigen van de GGD en leerplichtambtenaren. Zij bieden zelf ondersteuning of halen er andere professionals bij. 'De school als vind- en werkplaats'.
- **Huisarts**
Huisartsen en praktijkondersteuners Jeugd zijn vertrouwde personen voor inwoners. De huisarts kan beslissen over het inzetten van Jeugdhulp.

- *Gemeente*
Inwoners kunnen terecht bij de gemeente voor ondersteuning en voorzieningen voor volwassenen en voor vragen over werk en inkomen. Dit kan direct via het digitale loket. Naast ondersteuning bij opvoeden en opgroeien kunnen ouders bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) ook terecht voor toegang tot Jeugdhulp. Ook kunnen maatschappelijke partners de gemeente erbij halen als er geïndiceerde zorg nodig is.
- *Meer-team*
Indien er vragen op meerdere gebieden tegelijk zijn, of de hulpverlening loopt vast, dan kunnen professionals het Meer-team erbij halen. Zij zijn van alle markten thuis en kunnen alle gemeentelijke zorg en ondersteuning inzetten.

Wat is anders in het Haarlemmermeers model ten opzichte van andere gemeenten?

- Voor inwoners geen wijkteams, maar vertrouwde professionals met mandaat.
- Het Meer-team kan door professionals erbij gehaald worden als er meerdere en zware problemen tegelijk spelen.
- Toewijzingen worden specifiek afgegeven naar landelijke categoriecode. Dit geeft ruimte aan Jeugdhulpaanbieders en inwoners voor hulp op maat.
- Naast deze ruimte aan de voorkant investeren de contractmanagers in het relatiemanagement met gecontracteerde Jeugdhulpaanbieders door sturing op de in de raamovereenkomsten opgenomen afspraken.
- We reduceren inwoners niet tot hun problemen, maar kijken naar de gezinssituatie als geheel op alle leefgebieden en zetten breed in wat nodig is om de zelfredzaamheid te vergroten.

Uitgangspunten Haarlemmermeers model

Het Haarlemmermeers model kent 7 uitgangspunten die de grondslag vormen voor de geboden Jeugdhulp en ondersteuning:

1. Luisteren naar de inwoners en maatwerk bieden.

Professionals spreken met en niet over inwoners. Inwoners kunnen zelf het beste aangeven welke hulp en ondersteuning voor hen passend is. Zij houden ook zoveel mogelijk zelf de regie, al dan niet met hulp van iemand uit hun netwerk of een onafhankelijk clientondersteuner. Het gaat altijd om maatwerk.

2. Zorg en ondersteuning zo licht en 'gewoon' als mogelijk en zo zwaar en specialistisch als nodig.

In de wijken en kernen zijn veel mogelijkheden voor ontspanning, vrijetijdsbesteding, ontmoeting en lichte ondersteuning. Deze mogelijkheden willen we zoveel mogelijk benutten om kleine problemen klein te houden en met elkaar in de buurt op te lossen. Dit laat onverlet dat waar nodig, er tijdig zwaardere of specialistische zorg wordt ingezet. Daarbij is keuzevrijheid van inwoners van belang.

3. Focus op veerkracht en aanpassingsvermogen.

Professionals zoeken met de inwoner naar oplossingen en kijken daarbij niet alleen naar het probleem, de beperking of de ziekte, maar naar het potentieel: wat kan er wel.

4. Ruimte voor de professional om te doen wat nodig is.

Wij gaan niet uit van standaarden in duur en omvang van de hulp, maar laten dat aan de professional over, zodat deze maatwerk kan bieden. Dit laat onverlet dat we verwachten van de professionals, zowel in de toegang als bij Jeugdhulpaanbieders, dat kostenbewustzijn en normaliseren onderdeel zijn van professionaliteit.

5. Eén Gezin/huishouden, één plan.

Professionals toetsen of er op meerdere leefgebieden problemen zijn om tot een integraal plan te komen. Inwoners houden hierop zoveel mogelijk zelf de regie. Een professional kan zo nodig de inwoner helpen om de zorg te coördineren. Zo wordt voorkomen dat er meerdere professionals los van elkaar met een Gezin of huishouden aan de slag zijn.

6. Niet doorverwijzen, maar erbij halen.

Soms is een andere expert erbij nodig om tot een goed plan te komen. Deze expertise halen we er zoveel mogelijk bij zodat de inwoner niet onnodig en veelvuldig wordt 'overgedragen' aan weer een nieuwe hulpverlener. Hiermee voorkom je dat de inwoner steeds weer hetzelfde verhaal hoeft te vertellen en dat het proces om te komen tot de juiste hulp lang en ingewikkeld wordt.

7. Houd het simpel.

De weg naar de juiste zorg en ondersteuning moet voor inwoners en voor professionals zo simpel en begrijpelijk mogelijk zijn. In plaats van steeds nieuwe zijpaden te ontwikkelen moeten we blijven zoeken naar eenvoud: kan het simpeler, zijn alle doorverwijzingen en specifieke trajecten echt nodig. Is het nog te begrijpen en te overzien voor inwoners en professionals.

Aanscherping uitgangspunten – Werken aan Grip

Aanvullend op de uitgangspunten van het Haarlemmermeers model heeft de gemeenteraad van de gemeente Haarlemmermeer op 10 maart 2022 een aantal aanscherpingen vastgesteld om tot meer grip op het sociaal domein te kunnen komen. Dit betreft aanscherpingen op de bestaande uitgangspunten:

1. Het perspectief van de jeugdige is leidend

Deze aanscherping is een nadere invulling van het bestaande uitgangspunt 'luisteren naar de inwoner'. De gemeente heeft een zorgplicht. De jeugdige mag geen hinder ondervinden van de schotten tussen de wetten en de manier waarop de financiering verloopt.

2. Goede zorg en ondersteuning voor onze meest kwetsbare jeugdigen.

Deze aanscherping is een nadere invulling van de bestaande uitgangspunten van het Haarlemmermeers model. Vooral de meest kwetsbare jeugdigen hebben moeite met het vinden van passende zorg en ondersteuning. Vaak is hier sprake van multiproblematiek of comorbiditeit (twee of aandoeningen of stoornissen bij één persoon), waarbij goede zorg en ondersteuning juist snel nodig is. Voor deze meest kwetsbare groepen jeugdigen zet de gemeente Haarlemmermeer in op onafhankelijke clientondersteuning. De Toegang stuurt op een juiste balans in de te leveren Jeugdhulp tussen lichte en multiproblematiek. We maken met Jeugdhulpaanbieders afspraken over een evenwichtig aanbod voor beide typen zorgzwaarte.

3. In één keer de juiste zorg

Deze aanscherping is een nadere invulling van het bestaande uitgangspunt 'Eén Gezin/huishouden, één plan'. Voor het bepalen van de juiste zorg en ondersteuning is een brede, integrale vraagverduidelijking en analyse (intake) wenselijk. De werkwijze voor de intake moet zoveel mogelijk gelijkgetrokken worden, ongeacht de plaats waar de jeugdige binnenkomt. Voorkomen moet worden dat de jeugdige moet en kan 'shoppen' naar de juiste zorg. Daarnaast zet de gemeente in op de uitbreiding van de huidige inzet van de praktijkondersteuner huisarts (POH), dan wel de mogelijkheid voor de huisarts om door te kunnen verwijzen naar een Gemandateerde professional in plaats van direct zelf Jeugdhulp in te zetten.

4. Afstemming en samenwerking betrokken professionals

Zorg aan de jeugdige en zijn Gezin is gebaat bij een goede afstemming en samenwerking tussen de professionals binnen het Haarlemmermeers model. Deze afstemming en samenwerking betreft de jeugdige, ouders van de jeugdige, Onafhankelijke cliëntondersteuning, Toegang via Gemandateerde verwijzers, Jeugdhulpaanbieder, school en de huisartsen / POH.

5. Inzicht en sturing op kwaliteit en kosten sociaal domein

De gemeente draagt de verantwoordelijkheid voor haar financiële huishouding. Het is belangrijk dat de gemeente voldoende inzicht heeft in de effectieve uitgave van de door de gemeente bestede gelden. Zeker daar waar het Jeugdhulp betreft, is het van belang dat de Jeugdhulp kwalitatief goed is, door inzet van *Evidence based* methoden en tegen reële tarieven wordt geleverd.

Tegelijkertijd is het van belang om de kostenontwikkeling te kunnen monitoren en tijdig bij te sturen. Per begrotingsjaar is het budget leidend. De balans tussen wetten, zorgplicht en financiën vraagt om inzicht in de kwaliteit en kosten van de geleverde hulpverlening, zodat op basis van dit inzicht beter gestuurd kan worden.